Josef Baránek

Věneček z trní

Copyright © Josef Baránek

Šecko tady pravdů je

RÁMEK DNESKA SLÁVU ZDOBÍ
DO SMETÍ SE ZÍTRA HODÍ.

ISBN 80-239-7309-6

Žádná část této publikace nesmí být publikována a šířena
žádným způsobem a v žádné podobě bez výslovného svolení vydavatele.

Odkud sem došel, to já nevím!
Kam odejdu až se stratím?
Do vesmíru sa asi vrátím,
a pánu Bohu účty složím.

Spočítá mě dobré, zlé
co sem dělal a co né.
Do posledního na světě
očička nepřižmurne.

Nemosím si já brát účty,
vepsané sú na duši,
od mojého počínání,
do posledního pomazání.

Dělal sem co sem dělat musel,
srdcem svým k tomu byl nucen,
sváděl mě čertík i s Luciferem,
správnou cestu sem vždy našel.

Dál ostanu jaký su,
já už jiný nebudu,
a než odevzdám užicu
aj nademňů sa zasmějú.

AJ-JAJAJAJAJAJAJ

Chtěl jsem míti lopatečku,
hrávat sa sňů na písečku,
z jasana hokeječku
aj brusličky na kličku.

Nožík Franty Petráše,
pistol Miloše Kováře,
kovadlinu mistra Střelce,
aj mincíř Franty Guryče.

Čagan pošťáka Metoše,
šimle koně Svatoše,
karty Jánoše i Gajdoše
aj promítačku Urbance.

Ve škole mít jedničku,
psací pero tuštičku,
do žákovské pochvalu
učitelky Korčekové s Krajčovů.

Harmoniku Lubomíra Machala,
hlas Cyrila Chovanca,
zpěv Josefa Bujáčka,
aj kamaráda Vaculu Stanislava.

Na hřišti rybička
brankáře Paníčka,
kličku ala Motyčka,
aj Kňazovčíka i Matějíčka.

Kníra turka na retu,
černý kámen v prstenu,
vázanku pod bradu
aj zlatý retaz na ruku.

Na výložce hvězdičku,
vzorný voják na prsu,
brigadýrku na hlavu
aj v terču mít desítku.

Boty pána Helepána,
špacírku lesníka Mikšíka,
kopačky od Ludvy Berca
aj silu Chvíle Josefa.

Knihy Ladislava Petráše,
zetku Skočovského kominářе,
sekyru Komňana tesaře,
aj kladivo skaláků Koktavého i Jančáře.

Buben pana Puhara,
TATRU Jalosa Horňáka,
kožeňák strýca Jana
aj faječku Vavrýna.

Radost Míry Bujáčka,
rozum učitela Beníčka,
klobásku od Machalíka
aj slivovicu Rudolfa Horňáka.

Šiltovnicu strýca Lojzy,
trumpetu od strejdy Ferdy,
hrabat autem šutr z cesty
aj klíček v kapse od chaloupky.

Chudobinec Hodulíka,
velkou vilu Uherka,
řebřík, kýbl malíře Drozda
aj verpánek Jožika.

Kulovnicu od Korčeka,
televizor Mahdalíka,
metr, hoblík od Baránka,
aj žufan, kelňu tatíčka.

čistit boty v Novém Yorku,
vystrojen být v kožichu,
v kapse míti dolar, marku,
aj na plešince paruku.

Chtěl jsem všechno,
že nic nemám se mně zdálo,
v hlavě se mně rozsvítilo,
k životu stačí tak málo.

Ve světě se mně vedlo špatně,
ale až jednou mi dobře bude,
kostel postavím v Bercovych humně,
a dneska stojí na hřbitově.

Na pohřbu jen věnečky z trní,
u hrobu jen málo lidí,
a stačit bude navěky,
jedenkrát na dva metry.

ZVÍŘÁTKA

Od svojého tatínka,
Karinka a Deniska,
poznávajů zvířátka,
tatínek všechno umí, on všechno zná.

Dobytek pitomý,
jenom čumí,
nic nevidí,
nic neslyší.

Husa blbá,
kráva hloupá,
opice ošklivá,
koza namyšlená.

Tele bláznivý,
prase špinavý,
vůl divoký,
slon škaredý.

Bože Ty jsi všemohoucí,
stvořil jsi svět překrásný,
proč jsi dělal také chyby,
u zvířátek stvoření.

Nedělal já žádné chyby,
jsou to božská stvoření,
podívej se do přírody,
krásnějšího nic není.

Z děvčátek dneska ženy,
zvířátka už poznají,
ale někdy taky na dálnici,
z dětství krávy, voly potkají.

CHALUPY

V Malém Vídni domky malé,
z kameňa, kotovic, postavené,
pod vrškem uschované,
stavěli je pradědové.

Skované tu pod skalů,
před nájezdy Tatarů,
u Lhotky vypálené,
do chalup stěhované.

Okenka jako dvě dlaně,
hadérkama ucpané,
stropů sa ruka dotýká,
zem nohů ušlapaná.

Přes deň sa nezamyká,
na noc petlica necvaká,
tu nic není pro zloděja,
jen stůl, kamna, postel, peřina.

Jdu Mikšových uličků,
kolem potůčka u Pešlů,
přes lávku u Šipslů,
už stojím u Randáčků.

Kolem domku Limanů,
u vilky Bublíků,
Haulandé přestavujů
přes jedno od Bujáčků.

Cesta úzká,
kamenitá, hrbatá
na dvě pídě zahrada,
z mála radost veliká.

Ludé tu sů spokojení,
tolik málo stačí ke štěstí,
nesbírajů mamony,
žijů z ruky do huby.

Tyto domky v chalupách,
ještě stojí v mých dobách,
přijde doba za pár let,
nic nevrací se nikdy zpět.

Po zítřku tu stát nebudů,
nové postavíja z betonu,
kde Bystřica sa zrodila,
mohla stát dnes cedula.

Tato čtvrt malebná
zákonem je chráněná
pro potomky tu zostala,
co v panelákoch přebývá.

NAUČIL MĚ TATÍČEK

Otčenáš se pomodlit,
stromek zaštípit,
polenko rozštípit,
ve sporáku zatopit.

Kriváček nabrůsit,
krajíček ukrojit,
hrebíček rozžhavit,
mlýn nad járkem postavit.

Z brímovej kůrečky,
vyrezat lodičky,
do světa plavaly,
po Bystřičce k Dunaji.

Paličku urezat,
o sebe naklepat,
píšťalku vyrezat,
s radosti zapískat.

Průtí natrhat
korbáček uplétat,
koledy zazpívat,
tichučko nadávat.

Staršího uctívat,
za dobro děkovat,
u kříže přežehnat,
všechny žít nechat.

Zahradu překopat,
obilí zasévat,
zemáky vykopat,
na zimu uschovat.

Dnes tatíčku nejsi mezi námi,
Tvé rady životem nás provázely,
moudřejšího na světě není,
co do života dal poučení.

TVOJE SLOVA
Dvě kůrky má každý chleba,
jedna černá druhá bílá,
u mandelku sa dobře sbírá,
a zadarmo nikdo nic nedá.

Ruka Tvá mně pohladila,
od vápna, cihel popraskaná,
pro mě vždycky jemná byla,
teplo lásky a něhy dala.

Odpusť drahý tatíčku,
dnes tu stojím u hrobu,
až za hrob cítit Tvoji lásku,
a já nebyl Ti ani na pohřbu.

STRAKA

V zabitém v té roklině,
odpad jedů se sype,
a na potoku u skály,
straka hnízdo si staví.

Láme sa tu kamení
stromy k zemi padají,
a než se stokrát rozední,
padne i ten poslední.

Z hnízda straka vypadlá,
malá neopeřená,
ruka má tě pozvedá,
nesu tě do domova.

Zobáček otvírá,
od rána do večera,
dám ti já kus mého chleba,
a žížalky z pod kameňa.

Na zavolání přilétá,
na ručku mi sedá,
krá, krá zahradou se ozývá,
od večera do rána.

Až bude veliká,
též se o mě postará,
dnes nosíš střepy zrcátka,
co v slunci tu a tam se zabliká.

Půjdu s tebou do města,
tam nosí zlato panička,
celý den nic nedělá,
jen po výlohách se dívá.

Po parku se prochází,
zlato, šperky postrácí,
hlavu k nebi hore nosí,
nevidí, co se v písku třpytí.

Staral jsem se, tě vychoval,
o tebe já se postaral,
na zlaté časy s tebou čekal,
dnes v zahradě tě zahrabal.

Peří z tebe odraté,
olovem tělo děravé,
je ti lepší sousede?
Že mé srdce zlomené?

Hromádka hlíny pod jabloní,
křížek z břízky udělaný,
květy sedmikrásky tě přikrývají
a slzy mé je zalévají.

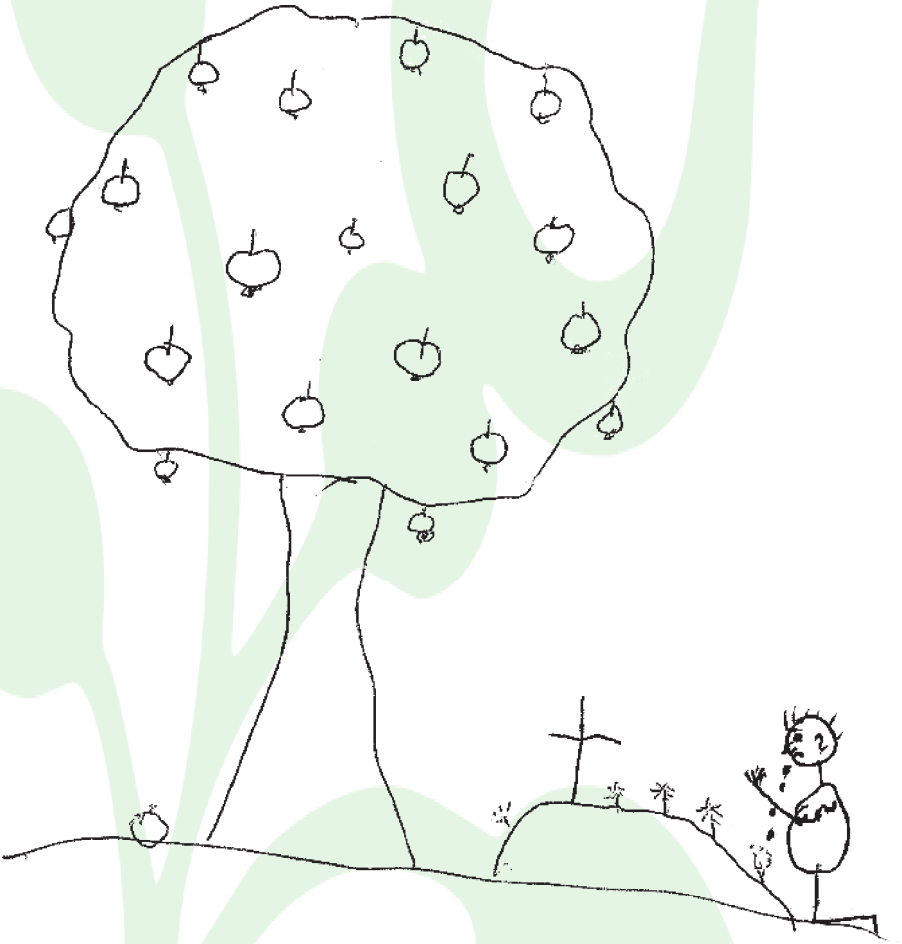

POŘEKADLA

Na svém domku mám cedulku,
psáno na ní od pravěku,
na každém šprochu,
pravdy trochu.

Připíšu pár řádků na ní,
něco je aj z mojí hlavy,
abyste chyby nedělali,
starosti si ušetřili!

Hnízdečko sa často staví,
podle chuti podle přání,
dává hodně odříkání,
někdy s okem cizí hledí.

I malé kroky,
přivedou Tě jednou k cíli,
nechtěj býti bohatý,
ostaneš v srdci chudý.

Bohatý ten, kdo má dosti,
nepůjčuj! spíš bez starosti,
zdravý mívá tisíc přání,
nemocný jen uzdravení.

Než o někom něco povíš,
za svůj nos se chytit musíš,
a když o něco poprosíš,
desetkrát to zaplatíš.

Nezáviď prvnímu,
za deset lidí měl dřinu,
dej línému pochvalu,
vyrovná se prvnímu.

Slovo tolik potěší,
ještě více zarmoutí,
v klidu je i hnízdo vosí,
když se nechá na pokoji.

Kdo se směje,
i zůbečky ukazuje,
a koníček Tvůj sežere,
víc jak vůl Ty vole.

Kdo se chválí, tomu přidat,
a kdo stone tomu ubrat,
Gabrielko naopak
ne chlapečku je to tak!

Jez, pí co hrdlo ráčí,
často byla tvoje přání,
na smetišti
vyhozený.

Pýcha, pád předchází,
samochvála nevoní,
než podepíšeš, rozmysli
do rána se rozhodni,

Staří lidé říkali,
mět můj rozum, Tvoje roky,
to by se všichni divili,
že nedělám voloviny.

Mým životem psáno,
čeho jsem chtěl moc, přišlo mě málo
a i to málo,
za moc nestálo.

Utíkej před láskou,
bude Tě nahánět,
utíkej za láskou,
bude tě zahánět.

Dávali mi všichni rady,
pomáhat mi často chtěli
a když přišlo na koruny,
pomocníci všichni zmizli.

PRAVÉ TETIČKY

Podhorácká Andulko, až dneska Vám děkuji,
za dobré jelítko co jste mě vždy daly,
tetičko Etelko často Vás spomínám,
dostal jsem jabůčko k mojím narozeninám.

Nováková Františko stále Vás vidím,
s barevným vajíčkem k Velikonocím,
Velecká Ilonko Váš pomeranč vánoční,
je to tak dávno, ještě dnes mi voní.

Vítková Anežko nejstarší ze všech,
přineslas cukříček ze Slovenska do Čech,
k radosti stačilo vždycky tak málo
a moje srdíčko v očích se zasmálo.

Vy pravé tetičky své děti jste měly,
ale na horním konci, rodinu nikdy nezapomněly,
pryč je půl století a Vy se mnou tady,
žijete na věky v mém vděčném srdci.

NEDOKONČENÁ

Již v dětských snech, lásko vídal Tě,
tak něžně jsem o Tobě snil,
do rána probouzel se zklamaně,
přál si aby ten den se zastavil.

Se sny přibývají léta,
a já stále mladým chtěl bych být,
hlava stříbrem pomalu prokvétá,
těžké je se s dětstvím rozloučit.

Poslední den přijde jednou,
vzpomenu na lásku nevinnou,
na pokraji ráje čekej a stůj,
půjdeme spolu cestou věčnou.

.....
.....
.....

Psáno roku 1968

KORENOVÁ

Rebreháky a kriváky
drnčíja aj rebriňáky
pres balvany a výmoly
plno revu hore drahy.

Bože pomož pri hašení,
korenová dneskaj horí
semenkárky tetičky
hasíja vodů z Bystřičky.

Musíme hasit korenky,
co prinášajů korunky,
pane Bože pošli mraky,
na trh chceme zítra taky.

Nech máme co do noše,
zítra v Brně do koše,
stojíme tam za stolem,
modlíme sa každý den.

Aby nám Bůh chleba dal,
zákazníků nám poslal,
kupte korení kuchyňské,
aj byliny Bystrické.

Chlapi v hospodě u Guryčů,
čekajů co bylinkárky donesů,
jedna více druhá málo,
jak kteréj je požehnáno.

Chleba všady o dvou kůrkách,
málo u nás ve stodůlkách,
často mléko, zemák v šupkách,
foroty není na komůrkách.

MUŽÍČEK

Pre seba by som ho já chtela,
od rána až do večera
mosí byt tichučký,
poslušný a hodňučký.

Chodit mosí vystrojený,
zlatom, striebrom ovešaný,
botky, puky, pyglovaný,
něsmě kukat na ženy.

Šenku sa vyhýbať,
pálenku něhladať,
iba sa usmievať,
a v postielce pokoj dať.

Při hokeju něvrieskať,
za loptů niebehať,
chalupku zpravovať,
o všetko sa postarať.

Kupit cipáložky na nožičku,
aj klobůčik na hlavičku,
prstienok na ručičku,
priviesť ma aj k oltáříčku.

Zajdi dievča k pekárovi,
povec, čo Ťa v srdci bolí,
priněs mu šohaja miery,
on na cesto zamiesí.

Pod peců zakůrý
frajara Ti vytvorý
len nech ci ho něpripálí
mosí ostať lahodný.

Taký chalan sa ťažko pečie
dobrý je len keď vyjdě z pece,
za try dni Ti zostárně
po týždni něšmakuje.

Dievča zober muža aký je
buděž sa mať dobre, niekdy aj zle
tak to má byť na svetě
len keď slnko svieti, nie je dobre.

UTRPENÍ

Bože dals nám drápky, křídla,
rohy, zoubky a kopýtka,
dneska nám nic už není třeba,
člověk sa o nás stará.

Cestou první a poslední,
prasátko sluníčko uvidí,
ležel do dnes na kamení,
hormonama krmený.

Řemeny opoutaný,
koníček osedlaný,
zná pole, lesy, dostihy,
vůz, bič a ostruhy.

Do husičky ve stodole,
kukuřička se sype,
a v kačence krejcar měděný,
na zlatku se promění.

Kanárek nelétá,
smutnou píseň si zpívá,
klec je pro mě malinká,
Bože nacos mě dal křidélka.

Vajíčko od slepičky
z hnízda : „ DIN A na 4 „
a kohoutek se na grilu točí,
rybí moučkou živený.

Kravička u hranta,
na sobě kus řetěza,
čekala na býčka,
přivedli jí doktora.

Neslyším nářek zpěvu
nevidím kroužek na řetězu
cítím jenom vůni špeku
co mi chutná na jazyku.

Kožíšky z norka, lišky,
přes ramena hozený,
o svátcích se jenom nosí,
a člověk pyšný, hrdý, rozumný.

PÍSEŇ

Lidi zlatí, lidi milí
pomozte mi z této tíhy,
co život na mně naskládal
a co já všechno nahrabal.

Váhu nosím na ramenou,
nohy se mě podlamujou,
nechci už jen krokem jít,
bez starosti chtěl bych žít.

Ať jsem se snažil sebe víc,
vždy se našel, kdo měl víc,
rozený su u NE-ZDE-NIC,
a dneska nechci vůbec nic.

Zlato, stříbro, kamení,
a to se ke mě nehodí,
v přírodě se všechno třpytí,
ta mě všechno vynahradí.

Chci tančit, zpívat a se smát,
a ne jen stále shrabovat,
chtěl jsem všechno a měl málo,
dnes mám kolem nahrabáno.

Přicházím já lidé k Vám
abych Vám to všechno dal,
ber si každý, ber si málo
aby Tě to nezlomilo.

Budu žíti ve skromnosti,
budu míti víc radosti
půjdu domů si zavýskám,
a tuto píseň zazpívám.

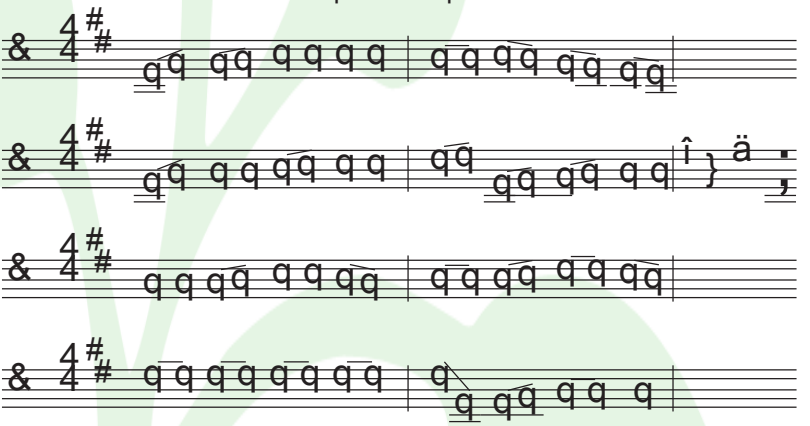

PO SVĚTĚ

Maria Terezia
Bystričanom právo dala
chodit s nošů do světa,
daleko do okresa.

Datum mého narození nikdo nevi,
za Rakůska mňa porodili,
do ubrusu zabalili,
ten do vínku enom dali.

Na zádech sem ťa nosila,
na stoly pokládala,
bylinkama zdobila,
na zákazníky čekala.

Na hlavě mám šatečku,
na nožičkách krabačku,
ve fěrtůšku se sebů
slivovičku bystricků.

Ludé kolem chodíja,
mému kroju sa divíja:
„Odkad ste tetičko prišla?
Z Bystrice pod Lopenika!“

Od pondělka do pátku,
od jara do podzimku,
stála sem tu u stolu,
za korunku pár halérů.

Patrila sem k tomu městu,
jak náměstí s radniců,
ale já tu doma nejsu,
v Bystrici mám rodinku.

Majorán, list bobkový,
zázvor, nové korení
a nejeden domek bystrický
z papriky je stavjaný.

S ubrusem já poslední,
děkuju za Bystričany,
královně Marii Terezii
přes 200 let s nošů chodení .

Pro paní Guryčovou rozenou Nováková

SKROMNÁ PŘÁNÍ

Přinést kosu,
ze západu,
z Tirol Innsbrucku,
matky rodné vísky Haimingu.

Babička ju kúpila,
matka domů přinesla,
tatínka rozradovala,
když sa do Bystrice dostala.

Za ranní rosy trávu kosí,
na Podlůčí u skály,
snopy, kopky i provříslí
v Korenovej na kraji.

Zlatý kohout sa na ní třpytí,
znak kvality oceli,
hrdě tebe domů nosí
na ramenou na pleci.

Od jara do podzimu
kuje ťa o kovadlinu,
ostří zkouší na ruku,
v podzim zavěsí tě na trnku.

Jsi bílá – sněží,
mokrá – prší,
studená – mrazí,
matná – mlží.

Černá – v noci,
teplá – v slunci.
Trnka prázdná,
kosa ukradená.

Zloděj kosu odnáší
s těžkým hříchem na duši
a zubatá radostí zuby cení,
že si svou kosu neotupí.

Ty sis sám kosu přinesl,
vzal sis ji i do hrobu,
chyť mě pěkně za ruku,
já do pekla tě odvedu.

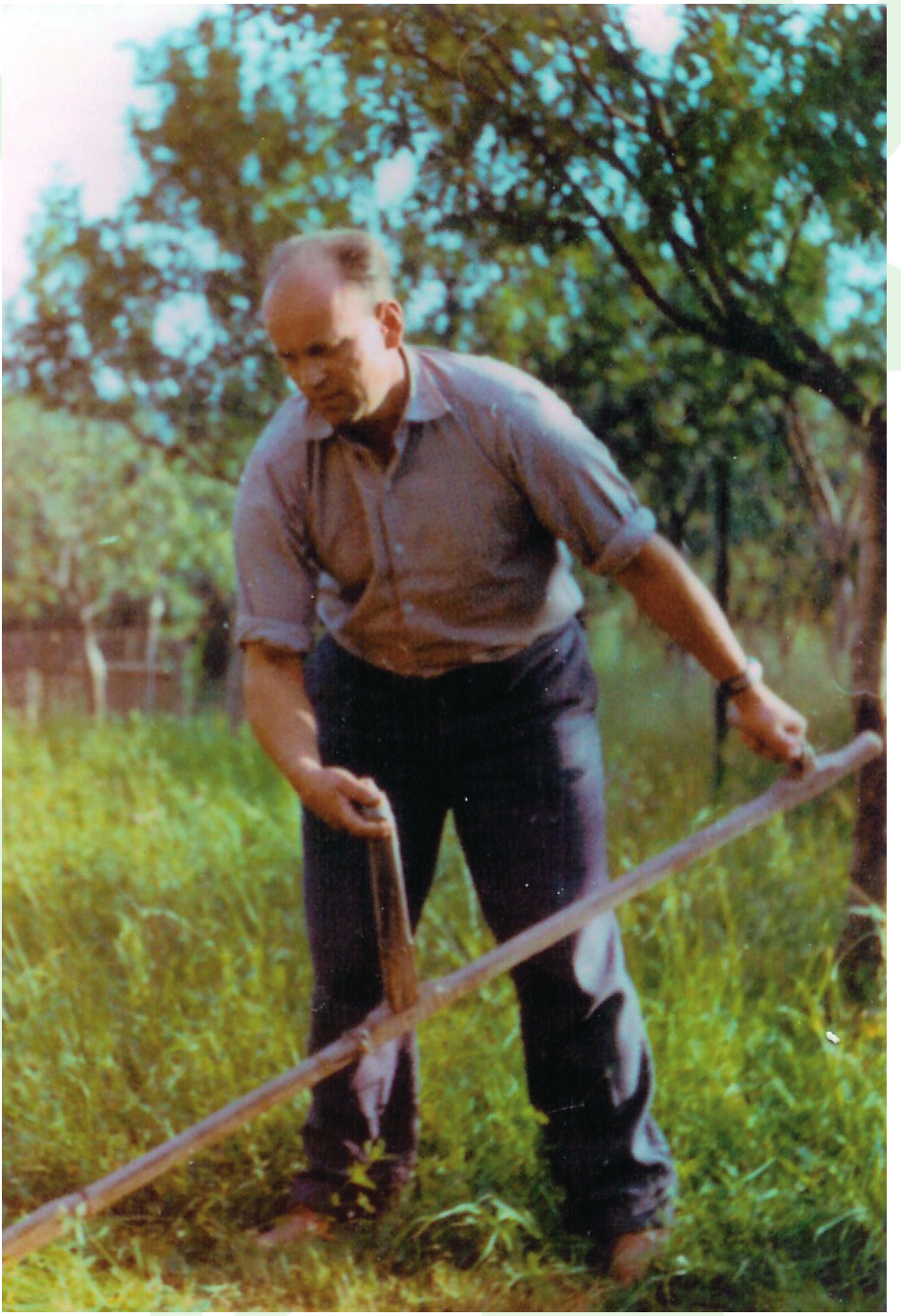

PODĚKOVÁNÍ

BYSTŘIČANÉ MOJI MILÍ,
OPRAVTE SI V KRONICE CHYBY:
NA FOTCE JÁ DUCH BÍLÝ,
BOHU ZAPLAŤ JEŠTĚ ŽIJI.

1990 UDĚLENÉ MNĚ ČETNÉ OBČANSTVÍ,
ROK 2002, POMÝLENĚ NAPSANÝ,
NEPATŘÍM JÁ MEZI ŽENY
OD NAROZENÍ JSEM MUŽSKÝ.

JEDNA CHYBA SE PŘEHLÍŽÍ,
DRUHÁ OMLUVÍ,
TŘETÍ ZARMOUTÍ.
ALE ČTYŘI CHYBY, TY UŽ V SRDCI ZABOLÍ.

NA ZÁKLADĚ VLASTNÍ INICIATIVY,
PODLE SVÉHO PŘESVĚDČENÍ,
DÁVÁ NĚKDO SVĚTU NA VĚDOMÍ,
ZBOŽNĚJŠÍHO U NÁS NENÍ.

NEJDE TO BÝT VŠUDE PRVNÍ,
V POŘADÍ I PAPEŽ DRUHÝ,
A DÁRCE NEJMENŠÍ,
TEN NEJVĚTŠÍ MÁ ZÁSLUHY.

U NÁS V KRAJI LIDÉ SKROMNÍ,
Z TOHO MÁLA HODNĚ DALI,
A VŠICHNI BY SI ZASLOUŽILI,
MALINKÉ PODĚKOVÁNÍ.

PROČ NEZŮSTAT TROCHU SKROMNÝ,
VELIKOST JE ZŮSTAT MALÝ.
SRDCE, DUŠI POTĚŠÍ,
JEN JEDNO SLOVO „DĚKUJI“.

PERA, TUŽKY PAPÍRU MOC JÁ MÍT,
PSAL BYCH DO KOPULE NA PAMĚTNÍ LIST:
„VŠEM BYSTŘIČANŮM VELKÝ DÍK,
ŽE V KOPCOCH STOJÍ KOSTELÍK“.

NEPŘÁL JSEM SI O MĚ PSÁT,
NENÍ PROČ A O CO STÁT,
CHTĚL BYCH JENOM RADU DÁT.
RADĚJI NIC NEŽ NIC -
A NEMUSEL BYCH NIC DNES PSÁT.

Milý bratříčku, vzpomínej už jen
v dobrém na svou rodnou vesničku.

sestra Anna

JOSEF

Zrodil jsem se v Bystřici
v Bánově mě pokřtili,
Josef na rodný list psali,
a všichni něco přidali!

Jožinka přebalili,
Jožinečka krmili,
Jožánek šel do školy,
děti na Josefa volaly.

Joža šel do učení,
Joži lásky šeptají,
Jožko su já za regrůta,
za vojáka už jsem Pepa.

Pepo půjč mi bůra,
Pepčo pětku,
jednu pajsku Pepíku,
Litr Ty můj Pepánku.

Jožine dvacku,
Jožo stovku,
pětistovku Jožinku,
tisícovku Jozífku.

Nemáš to lehké na světě,
tolik jmen mít Josefe,
víš hned, co chců od Tebe,
Jozífku, Jožinku, Jožko, Jožine.

Hele vole, já mám rozum a Ty prachy,
Hele vole dejme se mi dohromady
Hele vole setkáme se za dva roky
Hele vole Ty dostaneš rozum a já Tvý prachy.

Sepíček

AUGUST 68

Krásné bylo moje mládí
s rudým šátkem na krku,
na světě nikde lepší není,
psával já do sešitu.

Brigáda na sobotu,
mít železnou nedělu,
železo pro ocelárnu,
na tanky ludom dřinu.

Učili mně láska k vlasti,
to dar největší,
pro ni musíš život dáti,
když země je v nebezpečí.

V Počernicích za vojáčka,
na výložce PT-páčka,
znak to nespolehlivý,
pro ty, co v cizině rodinu mají.

Pod vlajkou v ruce samopal,
věrnost vlasti přísahal,
po Čechách kasárna maloval,
kde nováček holub narukoval.

Praha, Hradec, Pošumaví,
Varnsdorf, Tábor, Klatovy,
Krumlov, Bor, Sever Ústí,
Budějovice, Domažlice, Semily.

Rok na vojně velmi dlouho,
po zimě přijde Pražské jaro,
s duší mou se něco stalo,
co srdce mé dodnes nepoznalo.

Praha rozkvetlá,
vlast štěstím opojená,
z Popradu do Rozvadova,
ale jenom do léta.

Komunismus s lidskou tváří,
mluví se o nás ve světě,
cizí země světa fandí,
a bratr tiše brousí meče!

U rozhlasu Muzea
létá včelka z olova,
květ jara si nehledá,
na fasády si sedá.

Šikmoocí vojáci
se samopaly na spoušti,
v řadách stojí s bajonety,
v očích strach a nevědomí.

Přes Jiřák tank obrněný,
zatlé pěsti bezbranných,
lehnu pod tank s mojí hrudí
a tank nademnou se zastaví.

Stará žena mě z pod tanku tahá
„Je tě škoda vojáčku.
Život na tě v dáli čeká,
zarmoutil bys jen matku.“

V okolí granáty leží,
nesu jeden v podpaží,
rudé tanky, vozy hoří,
kolem mrtví, ranění.

Padám k zemi,
granáty se kutálí,
noha, ruka krvácí,
do Vršovic mě odváží.

Chtěl já za vlast život dát,
pro druhé se obětovat,
pouta okov ze sebe střást,
už přes třicet let jsem mohl v hrobě spát.

Každému dnu dneska vděčím,
denně si uvědomím
jíti dál dnes světem krásným,
to je dar největší.

SVATBA

Táto ženit bych se chtěl,
na zítřek zapomněl,
na budoucnost nemyslel
a co vydělal rozházel.

Rozumím si s mojí kočkou
u Karlštejnu rozenou,
takovou chci, žádnou jinou,
ta má plno rozumu.

Ty jsi makal v sobotu,
noci dřel u verpánku,
uhlí nosils na banku,
vysol je teď na svatbu.

Chci se míti ve dvaceti,
tak jako ty v padesáti,
koukej, dneska taká doba je,
jen voli chodí do práce.

Na ty prachy propocený
někdo jiný fachčit musí,
na co já mám rodiče,
starejte se, chtěli jste mě.

Na bejvák peníze
vysolil jsi veliké,
ale Řecko, Francii,
to se jen tak nevidí.

I to fáro, co jsi dal,
to já včera rozflákal,
blbej strom mi v cestě stál,
já s autem pole přeoral.

To bylo hustý,
při předjíždění,
krávy, voli mávali,
na čelo si ťukali.

Chtěl bych míti tři sta hostů
v Grandu hotelu,
večer už jen malou stovku,
na Vltavě v parníku.

Užice pro 300 hostů.

Pražáci ti koukat budou,
jak kočáry pojedou,
od Orloje k Václaváku
k oltáři nás povezou.

Rodinu máme velmi hustou,
dvanáct vepřů zapíchnou.
To je krásné ty můj synku,
kde shrábnout tucet řezníků?

Dnes ouřada dává poučení,
z tři sta lidí tu osm sedí,
nevěsta na ženicha hledí,
ženich šaty vypůjčený.

Svatba v hospodě na rohu,
pozvali mě ke stolu,
na zašpiněném ubrusu,
menu a šest knedlíků.

Jde se domů,
táto, vyžehli tu útratu,
manželé ostanú,
dávat sbohem vrchnímu.

Kde zadarmo něco dajů,
tam je plno kumpánů,
za pivečko, štamprlu,
všichni dobro vinšujú.

Do noci se oslavuje,
po stolech flašky prázdné,
a hospodský se v duchu směje,
neví, že jsou kapsy prázdné.

Nevěsta v hospodě,
ženich létal po Praze,
v okolí všem známý je,
prachy nikdo nevytahuje.

Matka přijde
dluh podpíše,
zaplatí zbytek, až bude,
co od huby si odtrhne.

Synku, prosím, probuď se,
žíti takto to nejde,
starej se sám o sebe,
uživí tě tvé ruce.

Vem si příklad z přírody,
ptáčka, pejska, kočičky,
i ty děti vychovali,
do života připravili.

Z hnízdečka odletí,
o sebe se starají,
a i ty můj milý drahý ptáčku
koukej sám, co dostat do zobáčku.

Po deseti letech synku milý,
klekám před tebou na všechny čtyři,
lepšího táty na světě není,
co stará se sám o čtyři děti.

BYSTRICKÁSUANINA

Byuadobadajněchleba
dámTychrůsta,
děcekplnákomora,
avdomečkuchudoba.
Secypostelnemajů
zpávásaajzapeců,
kdesachlebaopéká,
tamsenanoculéhá.
Oknamaué,
futraúské,
stropiníské,
špajskiprázné.
Nenímocconasebe,
gatěsůajzauatané,
škrbáleodraté,
arukizedraté.
Bývaliajtakoví
cochlebazesuaninůmývaly
ajkuobáskakolemvoný
neníšmakudoučený.
Józatododnesnemozu
zeneumýmcestynu,
satomošesuanina,
zedohuavineslipýsmena.

Veškolebyldědablbý
takjakjedennebodruhý
dostalrozumažvedvaceti
amáhododnespodčepicí.!?

DEMIŽON

Neměli jsme za těch roků,
taků dobrů slivovicu,
napálil jsem přes sto litrů,
v pálenici vedle Berců.

Kde ho schovat, kam ho dáti?
Na mlatevňu, do stodoly?
Bude plevy zaprášený,
na hůru do slámy? Propíchnu ho vidlemi!

Do sklepa ho zatáhnu,
každý den ju koštuju,
pálí, štípe na jazyku,
a eště zkrivý mě hubu.

Nechám si ju na hody,
na ména a na svatby,
k zabijačce, při mlácení,
na svátky aj k posvícení.

Rok je dlúhý,
já vím o ní,
jak chutná, voní,
enom nech sa nepokazí.

Mráz maluje za okny,
bílé růže a květy,
až mňa z toho zamrazí,
ohrívám sa štamprlí.

Aj doktor, četník, sedlák, řezník,
podkovár, švec aj ten zedník,
také sa u mňa ohrívajů,
z demižónka nalévajů, pochvalujů.

Demižonku opletený,
bez štuplu dnes už prázdný,
kde sů ti moji kamarádi?
Co včera tady se mňů stáli?

DO SVĚTA

Do světa se vydám,
pět dolarů,dvacet marek v kapse mám,
naposled rodičům, sestrám, bratru zamávám,
kdy sa vrátím, jen osud zná.

Praha-Brno-Bratislava,
přes Budapešť do Sarajeva,
cestou už chci zbohatnout,
v krabičkách tou lehkou hrou.

Dvacet marek prohraji,
jen dva dolary mi zůstaly,
a koruny schované v cibuli,
při pohledu, oči mi slzí.

Dubrovník, Hvar ostrov zelený,
skála a miliony kamení,
Češi jsou tu vítaní,
a já tu sám jediný.

Poznávám tu Švýcarku,
daruje mi sto franků,
bez peněz bych zůstal tady,
a dnes bojoval za Chorvaty-Srby.

Tramvajáckou košilu
český lev na opasku,
lidi myslí, že jsem tajný,
co dává pozor na turisty.

Uprchají jedni, druzí,
čekám na den poslední,
na Konzulát jdu Italský,
potkám zde dvě Slovenky.

Přijde Marta, Darina,
i s dítětem Renata,
v kufru výšivky, žehlička,
to výbava celičká.

Jdeme spolu na západ,
nocleh nikdo nechtěl dát,
uprchlíky lidi vidí,
co se plíží ke hranici.

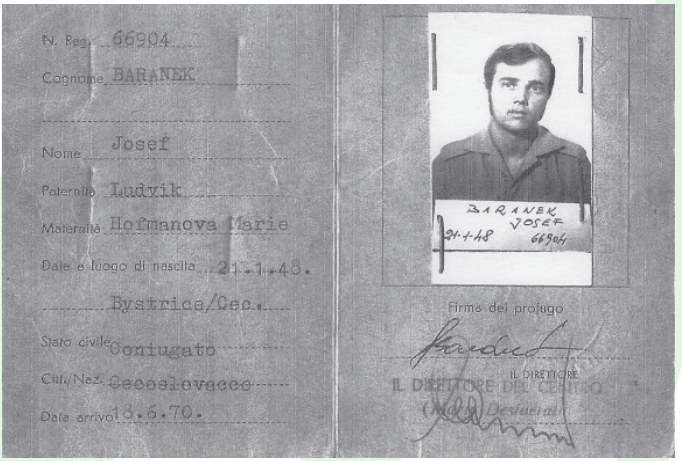

N. Reg. 66904

Cognome BARANEK

Nome Josef

Paternità Ludvik

Maternità Hofmanova Marie

Data e luogo di nascita 21.1.48.

Bystrica/Cec.

Stato civile Coniugato

Cit./Naz. Cecoslovacco

Data arrivo 13.6.70.

BARANEK JOSEF 21.1.48 66904

Firma del profugo

IL DIRETTORE

IL DIRETTORE DEL CENTRO

(Nelli Desiderati)

IL DIRETTORE

Trasferito al C.A.P.S. di ..... il .....

IL DIRETTORE

Trasferito al C.A.P.S. di ..... il .....

IL DIRETTORE

Trasferito al C.A.P.S. di ..... il .....

IL DIRETTORE

Trasferito al C.A.P.S. di ..... il .....

IL DIRETTORE

SERVIZIO PROFUGHI STRANIERI
ASSISTENZA

DOCUMENTO
D'IDENTIFICAZIONE

di

BARANEK Josef

Mod. AR/72

Tip. Ranieri-Roma

Noc temná od večera,
daleko bude dnes do rána,
na ramenou dítě Renata,
v pravé ruce kufr, v levé dýka.

V dáli slunce horizontu,
to zář je města TERSTU,
kompas cesty západu,
únavou sedáme na příkopu.

Zběrné auto Karabinierů,
odvezou nás do lágru,
Patriciano-město uprchlíků
co utěkají z východu.

Holčička ještě malá,
u chleba zrána povedala,
„něpojděm já do lesíčka,
aj keď so mnou budě má matička“

Tisíce to osudů,
dobrých špatných dobrodruhů,
jsou tady i takový,
co chtějí střílet černochy,

Moc jsem toho nevlastnil,
vypral, na šnůru pověsil,
za hodinu, poslední ztratil,
zloděj na tom asi horší byl.

Z cizineckých legií,
z Afriky se vracejí,
nové jména si dali,
aby nový život začali.

Po měsících tábor přeplněný,
zítra transport do KAPUI,
dál do Austrálie, Ameriky
Švédska nebo Kanady.

V kapse poslední dolar mám,
na sebe si ho posílám,
český pas na výbrání dostal,
a s ním dál do světa utíkal.

VIPITENO
STERZING
mt. 950
1-Panorama verso Passo del Giovo
2-Panorama
3-Veduta
4-Strada Passo del Giovo mt. 2130

Saluti da
TRIESTE

Z rána kufr přes mříže,
za mnou lágr ostane,
s kamarádem v polích spíme,
na kukuřici ustéláme.

Benátky-Brixen-Toríno,
Bolzano-Sterzing-Vipiteno,
Alpy-Průsmyk-Brenero,
v sandalkách a všechno už mě bolelo.

Farář David Hoffman ruku podal,
že nás kousek cesty vzal,
požehnání na cestu dal,
a mně v srdci vděk ostal.

Innsbruck-Haiming-Tiroly,
Seéfeld-Garmisch-Bavory,
celníci nás chytili,
do vězení jsme museli.

Přes Mnichov-Nürnberg do Zirndorfa,
potkám Ferku Matějíčka,
v cizi zemi Bystřičana?
Jak když potkáš svého bratra.

Světem cestou hladový,
kuřátko mě zaplatí,
a než se na stůl položí,
i s kostičkami do mně zmizí.

Sny emigrantů v noci těžké,
utíkáme přes hranice,
se strachem se probouzíme,
klidu v duši nenajdeme.

Dvacet let od domova,
po rodném kraji v srdci touha,
za dvacet let železná opona se zvedá,
a přivítá mě jen bratr, sestry a moje matka.

Information
Radweg
Haltestelle/Bahnhof
Sessellift
Camping
Schwimmen
Tennis
Fußball
schwierig
mittel
leicht

SESTRY

Na východě kaťuše hrají,
v Haimingu slyšet zvon barokní,
okolí Tyrolské hory,
sestry se zde narodí.

U kolébky mateřské řeči,
o ptáčku, co pozdrav přináší,
ze vzdálených cizích zemí,
matka zpívá dětem v náručí.

U ňader při kojení,
píseň, se do srdce přenáší,
a hluboko do paměti,
zpěv matky se zanáší.

Země otce vzdálená,
kde domov můj se v Čechách zpívá,
do ciziny s ním odchází žena,
na zádech uzel s dvěma dětma.

Nerozumí této řeči,
co mluví se v okolí,
ale za dva krátké roky,
řeč otce se naučí.

Šedesát let život běží,
v srdci přání životní,
slyšet ještě jednou zvony,
vidět Alpy, kostel barokní.

Půlnoční zvony
sestry Marii a Annu probouzí
a píseň matky z kolébání
do paměti se navrací.

O ptáčku co si píseň zpívá,
co přináší pozdrav z daleka,
slova dávno zapomnělá,
co v kolébce tak často slyšela.

I já jsem pozdrav přinesla,
ze země, kde matka život prožila,
tyrolskou hlínu přinese jí moje ruka,
aby rodná zem matko, Tvůj hrob v cizině přikryla.

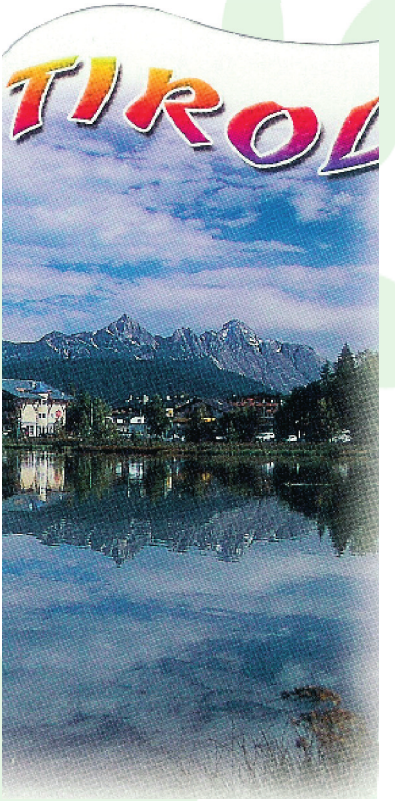
TIROL

Haiming, Oberinntal. Tirol.

DĚDICTVÍ

Jen křížek od matky na čele,
více mi dát nemože,
sama mám já ruce prázdné,
na nich jen mozoly udřené.

Synku, více dát ti nemožu,
jen požehnání na cestu,
víra světem nechť tě chrání,
toť všechno moje bohatství.

Já Tě vychovala,
chléb od úst často odepřela.
Otčenáš Tě naučila,
to bohatství Tvé je do života.

Bůh Tě světem doprovodí,
bdí nad Tebou dnem i nocí,
ruce svoje denně sepni,
a nad slovy Otčenáš se zamysli:

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvět se jméno tvé,
přijď království tvé,
buď vůle tvá,
jako v nebi tak i na zemi,
chléb náš vezdejší dej nám dnes
a odpusť nám naše viny,
jakož i my odpouštíme našim viníkům
a neuveď nás v pokušení,
ale zbav nás ode všeho zlého Amen.

Ve světě se už nemodlí,
na desatero nevěří,
zemi vládnou ateisti,
ti Otčenáš neumí.

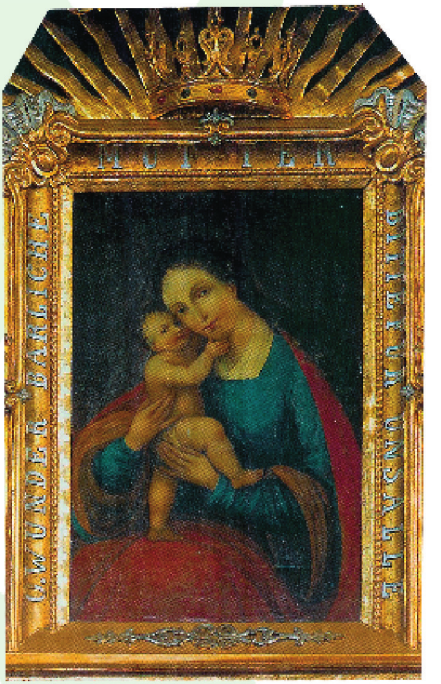
МАТЕМ
СВЯТОЙ ВАРВАРЫ
ВЕЛИКОМУЧЕНИЦЫ

STUDÁNKA

Studánko u pitné vody,
přicházím k tobě o Velké noci,
přikrývá tě plno smetí,
ruka má tě uklidí.

Pozastaví se tady lidi,
odpad tady vyhodí
pocestní z daleké Prahy,
Brna, Aše, Ostravy.

Vždycky si mě uvítala,
žízeň mou si uhasila,
tělo mé si osvěžila,
v dětství, mládí a i dneska.

Často jsem u tebe stál,
do dlaní vodu nabíral,
kapky vody se tříštily,
na diamanty a křišťály.

Všechno ti já dneska vracím,
krásou tebe opantlím,
dluhy své ti oplatím,
i kolem jedoucí potěším.

Děkuji za pohoštění,
tady doma v rodném kraji,
není také studánky,
jak pod Lopeníkem v Bystřici.

STRAŠIDLA

Učiteli Beníčku,
zanechals nám knížečku,
pradávné v ní pověry,
bez tebe by sa minuly.

Víla, vodník, hastrmani,
strašidla aj tatrmani,
to byli tvoji kamarádi,
co tady s tebou jednou žili.

Bosorky tu čarovaly,
polednice strašívaly,
hastrmani potápjali
a rusalky tancovaly.

Babky za stolem sedávaly,
péří z husí škubávaly
a dědáčci vyprávjali,
jak na Piávě bojovali.

Děcka ticho počúvaly,
strachem huby nezavrely,
na odamáš pagáčky jedly
a šípkovým zapíjaly.

Ty jsi ticho seděl, počúval,
do notésku všecko psal,
až včíl náms radost udělal
Chovanec z Brodu ťa knižně vydal.

Husle uměls naladit,
šmytcem prsty pohladit,
bylo slyšet krásné tóny
a děti tvé písně zazpívaly.

O lásce, víře, naději,
co urodilo sa na poli
a ty tvoje lidovky
dodnes sú nám v paměti.

Tisíc fotek fotíval,
do truhlice je uschoval,
na Slovensko odstěhoval,
do smetí je někdo dal.

Dnes čtvrtnici už nejezdí
ani šiml zapřáhlý,
v hospodě hofer nesedí,
ten robotu nedomluví.

Formany a koníky
škodovky nahradily
a od Bánova k Bystrici
sto dvacet koní jednoho vola vozí.

Odešly ty zlaté časy,
aj víly sa ztratily,
po dědině obrazovky
do nich sa dneskaj čumí.

Učiteli Beníčku,
nepoznals bys vesničku,
mladí ti už nezpívajú,
jeden přes druhého hulákajú.

Počmáraní po těle,
krúžky v uchu, na nose,
retazy, cvoky, háby majú,
učiteli Beníčku, strašidla sa navracajú.

ODPUŠTĚNÍ

Petře svatý, nebuď smutný,
nejsi už sám na zemi,
tisíce Krista zapírají
za pohodlí a koruny.

V Boha dnes se nevěří,
na Lenina se obrací,
ruka tá se nepokříží,
jen soudruha pozdraví.

Kdo jsou to oni
co za stolem hodují,
aby svoje vlastní děti
na vysoké dostali.

Křesťané ještě věří v Boha,
čekají, že přijde doba,
kdy ta duše bezbožná
najde cestu do kostela.

Jednou za hříchy své se modlit budou,
ruce jemné zase sepnou,
hlavy svoje k nebi zvednou
a k Bohu cestu jednou najdou.

Svatý Petr u brány
uvítá Vás se slovy:
„Rozdíl je tu mezi námi,
mně o život, vám o prachy“.

Bůh vás taky přivítá
s rudou knížkou Lenina
do rukou se mi dostala,
když ústa Tvá mně zapřela.

Bože, Ty jsi velkorysý,
odpusť jim ty těžké hříchy,
i Tvůj syn na kříži,
prosí za nás se slovy.

NEVÍ, CO ČINÍ.

KABÁT

I tak to bývá na světě,
člověk chce být někdy všude,
včera se soudruhy na úřadě,
a dneska první v kostele.

Chtěls poroučet větru, dešti,
stavět potěmkinovy dědiny,
vládnout jsi chtěl se sověty,
a ateisty na věky.

Nosíš hesla, prapory,
se srpy a kladivy,
víra v Boha soudruzi?
To opium je pro lidi.

Květinka pražského jara,
tanky, boty pošlapaná,
strana Tebe prověřila,
i Tvá bota se zde našla.

Nikdo dnes nic nepoví,
jen za zády tiše šeptají,
včera nosil kabát rudý,
dnes na sobě má bílý.

GENERÁL

Přes Rasovů do Komně,
voják pevným krokem jde,
na ramenou hvězdy září,
jak rudá hvězda na oltáři.

Rozneslo se vesnicí,
generál jde Bystřicí,
někdo hlídku zavolá,
po okolí se hledá.

Odseděl si dva roky,
z generála vojáčka zas zrobili,
dál světem se toulával,
často v chládku sedával.

Přijde jednou k tetičce,
aj konvalinku přinese,
na Václaváku zakoupená,
u Orloje už rozkvetená.

Přináším Vám konvalinku,
z podháje od Sedmi bratrů,
z pod Lopeníku z Bystřice,
u zelniček vyrostlé.

Mám aj čerstvé vajíčka,
co snesla bystřická slepička,
jenom jednu chybu měly,
s razítkem 3. třídy byly.

Tetičko pošťajte dvě padesátky,
nemám co dat do huby,
tetička hmátne po šrajtofli,
stovečku už neuvidí.

MALÍŘKA TRUDE FLEGLOVÁ

MALOVALA PRO JOSEFA BARÁNKA

ZAJÍČEK PLECHOVÝ

Zajíčku můj plechový,
rok ve skříni schovaný,
vytáhnu tě k velké noci,
čokoláda tě plní.

Mašličkou tě ozdobím,
srdce dětí potěším,
radost má i dospělí,
na velikonoční pondělí.

Dneska zajíčky s kraslicemi,
v ruce držím v náručí,
přijdou ke mě lidi z dáli,
zajíčky tu uvidí.

Pozlátko se do koše hodí,
čokoláda do huby,
rok budeš zase uschovaný,
můj zajíčku plechový.

Nesedíte v kralíkárni,
slunce na vás nepraží,
zima ta vám neublíží,
moji zajíčci plechoví.

POTOMCI

Bystřická babička Anna, šestému dítěti život dala,
do roka dědáčka v Bánově pochovala,
z Tirol babička Anna pět dětí měla,
vdova po padlém, těžko též vychovala.

Do světa děti se rozešly,
Anežka, Ilonka na Slovensku ostaly,
Ferdinand, Alois, otec Ludvík 1920, Etelka,
ostali v Bystřici u rodného domova.

Matka Mariana 1925 z Tirol do Čech se provdala,
bratr Rudolf do Kanady, Paula do Švýcarska,
Hanni v Haimingu i Engelbert doma,
široko po světě ta naša rodina.

Rodiče moji čtyři děti jste měli,
ve víře, skromnosti nás vychovali,
Anna, Marie, Josef, Pavel,
každý z nás k životu cestu svou našel.

Žili jsme ve skromnosti,
to naše bohatství
rodina, příbuzní,
velkými písmeny napsaný.

Anna r.n. 1944: Drslavice
děti: Milan, Lenka
vnuci: Honzík a Lenička
žijí v Ostrově nad Ohří

Marie r.n. 1946: Bystřice pod Lopeníkem
děti: Jitka, Monika
vnučka: Nikolka žije v Uh.Brodě
vnuci: Peťka a Lenička žijí v Bánově

Josef r.n. 1948: Nürnberg
děti: Martin, Denisa, Karinka
vnuci: Josef, Martínek, Hanička, Ludvíček žijí v Praze
vnuci: Noel, Ayllen žijí v Nürnbergu

Pavel r.n. 1953: Bystřice pod Lopeníkem
děti: Pavlík, Blanička žijí v Bystřici pod Lopeníkem

Potomci Vaši, dál život dávají,
a každý něco z Vás u sebe mají.

Karin
13.5.1973

Denisa
3.6.1972

Noel
19.12.2003

Ayleen
4.9.2005

Martin
21.7.1969

Josef
30.5.1992

Hanička
13.12.200

Martínek
19.12.1999

Ludvíček
7.7.2002

Pavlík
17.5.1983

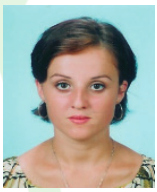

Blanička
21.12.1984

Milan
1965

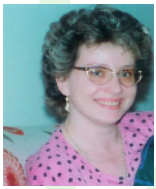

Lenka
1970

Honzík
1993

Lenička
1999

Jitka
1966

Nikol
1991

Monika
1968

Peťka
1989

Lenička
1992

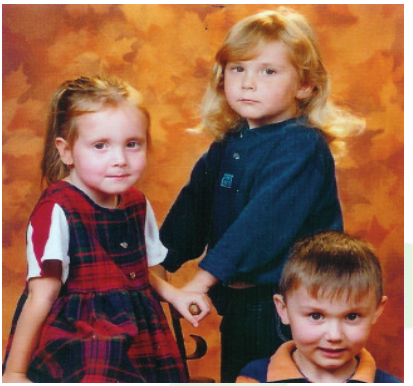

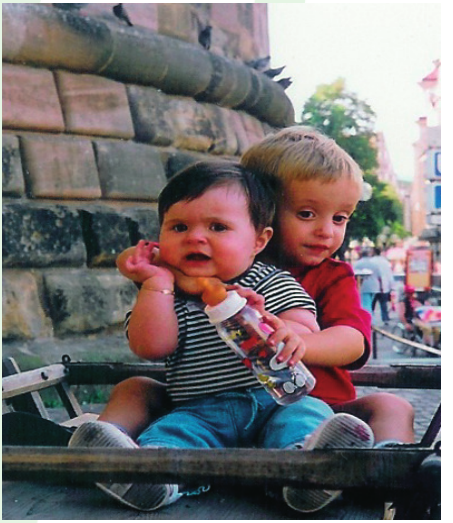

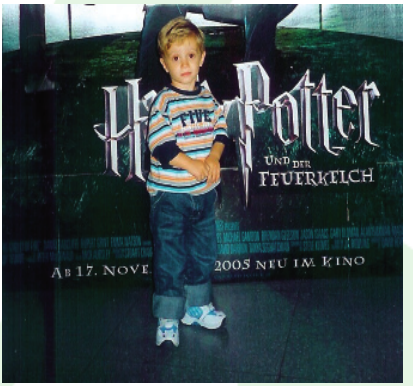
Potter
UND DER
FEUERKELCH
AB 17. NOVE
2005 NEU IM KINO

DOSLOV

BEZE SLOV
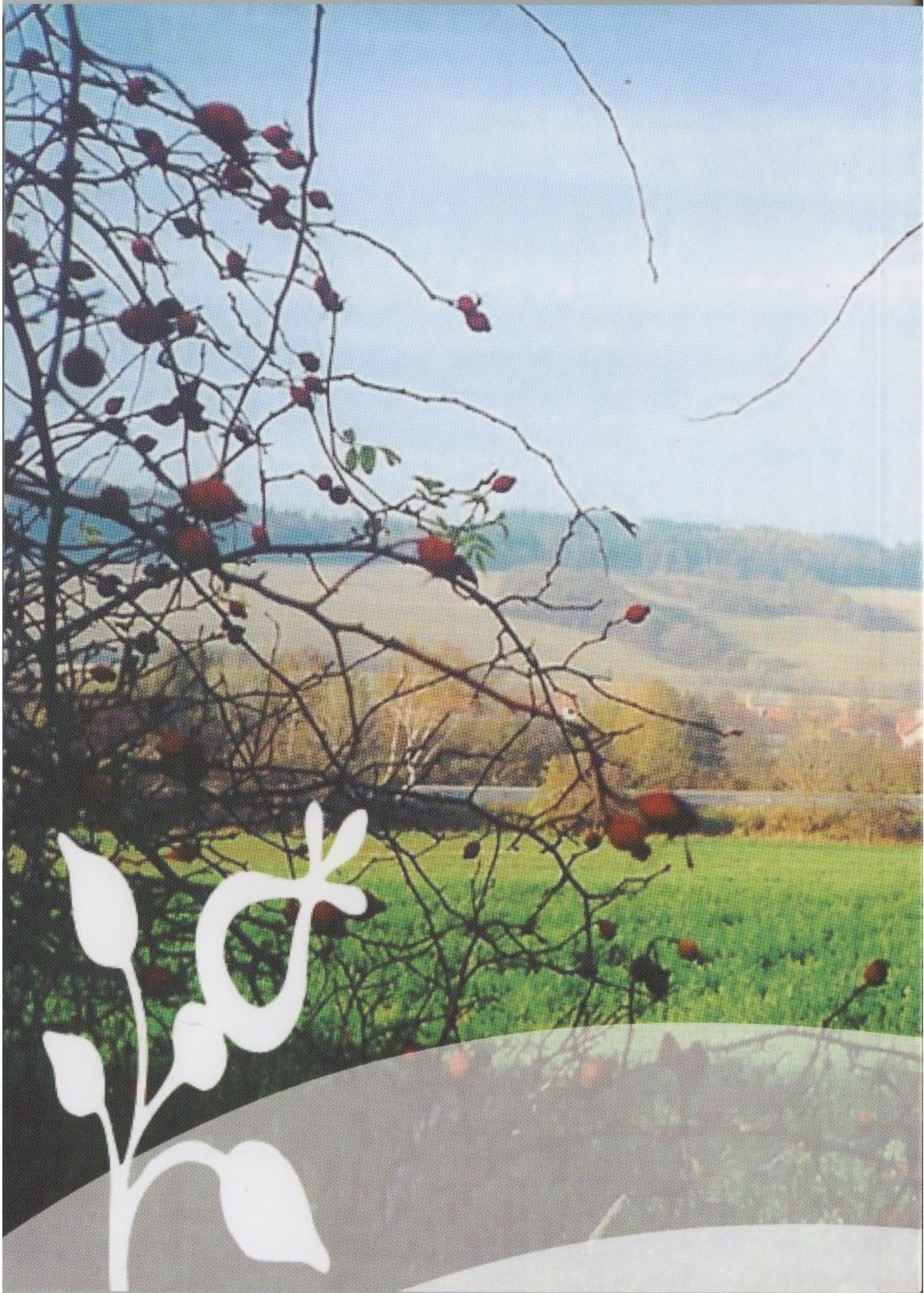
TIŠE DLE SVÉHO JMÉNA ŽIJI,
NEŽ MI NĚKDO UKŘIVDÍ,
NA TĚLE, DUŠI, UBLÍŽÍ,
TEN POZNÁ VLKA A TO V KŮŽI BERANČÍ.